

nemocenského podle tohoto zákona nebo jimiž dávka byla nesprávně vyměřena, snížena neb odňata. O takovou žalobu v souzeném případě nejde, ježto žalobní nárok na zaplacení bolestného není nárokem na dávku nemocenského pojištění podle zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 8. listopadu 1928, čís. 184 sb. z. a n. Platí tu tedy i pro spolužalovanou nemocenskou pojišťovnu všeobecný předpis § 1 j. n. o příslušnosti řádných soudů. Pokud se týče prvního žalovaného, nelze pochybovati o tom, že k jednání a rozhodování o žalobě podané proti němu z důvodu náhrady škody podle §§ 1295, 1297, 1300 a 1325 obč. zák. jest povolán jedině řádný soud, neboť pro příslušnost rozhodčího soudu nemocenské pojišťovny k rozhodování o náhradních nárocích pojištěnců proti lékařům nemocenské pojišťovny neposkytuje zákon o sociálním pojištění vůbec opory.

Čís. 12255.

Neplatnost smlouvy, již si družstvo dalo od nečlena postoupiti obchodní pohledávku za nečlenem. Postoupený dlužník může, platil-li družstvu, požadovati na něm, co mu zaplatil.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1933, Rv I 886/31.)

Žalobce domáhal se na žalovaném družstvu vrácení částky 2.412 Kč, která prý žalované nepříslušela, poněvadž jest to pohledávka s příslušenstvím z postupu, to jest z právního úkonu, k němuž žalovaná jako družstvo nebyla oprávněna, ježto postupitel, firma Karel G., již žalobce tuto částku dluhoval, nebyla v době postupu členem žalovaného společenstva. Žalobce, který o tom nevěděl, plnil prý omylem (§ 1431 obč. zák.). Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalovaná v první stolici navrhla zamítnutí žaloby »z právních důvodů« a dále proto, že mezi žalobcem a Dr. T-em jako zástupcem žalované byl 22. prosince 1928 ujednán smír, jímž se žalobce zavázal zaplatiti žalované příslušnou částku ve splátkách a zřekl se všech námitek. Jest tedy předem uvážiti, zda si žalovaná jako družstvo směla dáti postoupiti od nečlena obchodní pohledávku za nečlenem. Není totiž sporu, že ani firma G., ani žalobce v době postupu nebyli členy žalovaného společenstva. Že jde o obchodní pohledávku, je patrné z účtu, na němž je postup vyznačen. Již z § 1 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák. vyplývá, že družstvo zásadně může uzavíratí právní jednání spadající v okruh jeho statutární činnosti jen se členy. Vytkl-li tedy žalobce, že postup ujednaný žalovaným společenstvem s nečleny je nicotný, má tento názor oporu v zákoně a nelze tvrditi, že žaloba nebyla tak uzpůsobená, by o ní mohlo býti rozhodnuto. Na žalované

bylo, by se bránila, že jde o úkon, který podle stanov a výjimkou z obecné zásady byl přípustný, což měla i skutkově doložit. Žalovaná však nejen že se v první stolici neodvolala na stanovy, ale neuvedla vůbec žádné skutkové okolnosti, vyjímajíc ujednání smíru, o němž ještě bude řeč, z nichž by mohlo býti usuzováno, že postup byl přípustný. Omezila se na tvrzení, že žaloba není opodstatněna »z právních důvodů«. To ovšem nestačí. Pokud jde o tvrzený smír, jest z jeho doslovu patrné, že strany nezamýšlely novaci narovnáním ve smyslu § 1380 obč. zák., neboť byla ujednána jen jiná splatnost, aniž byl změněn hlavní závazek žalobcův (§ 1379 obč. zák.), který měl býti upevněn nad to rukojemstvím matky žalobcovy. Nehledíc k tomu, že žalovaná netvrdí, že žalobce této podmínce vyhověl, nebyl by »smír«, i kdyby se tato úmluva mohla za smír pokládati, platný a účinný, poněvadž byl ujednán o pohledávce z neplatného úkonu. Dovolávání se stanov a všechny vývody k tomu se pojící, přednesené teprv v opravném řízení, jsou vesměs novotami, jimiž se nelze zabývat. Žalobce byl při placení žalované potud v omylu, že z jejích dopisů ze dne 13. a 20. srpna 1928 musil předpokládati, že jde o platný postup, jak ho žalovaná v těchto dopisech ujišťovala. Žalovaná nemůže odpovědnost za toto předstírání svalovati na žalobce výtkou, že se ze společenstevního rejstříku — správněji z rejstříku členů (§ 14 zák. druž.) — nepřesvědčil, zda firma G. jest jejím členem čili nic. Spoléhal-li žalobce, jak je to při řádném obchodování zvykem, že údaj žalované je správný, a využila-li žalovaná této důvěry, nemůže žalobci s účinkem namítati nedostatek péče řádného kupce. Takto žalovanou způsobený omyl žalobcův podle § 1431 obč. zák. stačí, by se žalobce mohl domáhati vrácení toho, co žalované z omylu platil na pohledávku jí nepřislušející.

Čís. 12256.

Byly-li prodané věci odevzdány tomu, kdo je koupil v tajné plné moci pro jiného, nabytí k nim vlastnického práva zmocněnec, nikoliv zmocnitel. K nabytí vlastnictví zmocnitelem jest zapotřebí, by zmocněnec mu věci odevzdal (§§ 426, 427, 428 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 12. ledna 1933, Rv I 1612/31.)

V exekuční věci proti Janu a Marii K-ovým zabavila žalovaná firma movitostí. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se Barbora K-ová, matka Jana K-a, na žalované firmě nepřípustnosti exekuce, tvrdíc, že Jan K. koupil zabavené svršky pro ni. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Závěr prvního soudu, že Jan K., jednáje v tajné plné moci Barbory K-ové, nabytí vlastnického práva v jejím zastoupení a že plnomocenský poměr jeví plné účinky proti zmocnitelce, kteráž na základě tohoto poměru nabytí vlastnického práva k věcem Janem K-em objednaným, jest právně pochybený. Především jest směrodatné, kdo věci, o jichž